

ἀντίμεσα ἐπίρρ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων. κ. ἄ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. μέσα.

Εἰς τὸ μέσον: Ἀντίμεσα ἔς τὸ χορὸ μπηκε τὸ παιδί.
Συνών. ἀνάμεσα 1.

ἀντιμετροῦμαι λόγ. σύνηθ. ἀδιμετροῦμαι Κεφαλλ.
Τὸ μεταγν. ἀντιμετροῦμαι.

Παραβάλλομαι, ἀνθαμιλλῶμαι, διαγωνίζομαι: Σὰν σοῦ
βαστᾶ, ἔλα ν' ἀντιμετρηθῶμε σύνηθ. || Ἄσμ.

Ὁ Κώστας ἐπαινεύτηκε πῶς Χάρω δὲ φοβάται...

κι ὁ Χάρως κάπου τ' ἄκουσε, κάποιον πούλλι τοῦ τό'πε
καὶ πῆε καὶ τὸν εὔρηκε ἔς τὸν ὕπνῳ ποῦ ἐκοιμώτον,

—μὰ σὰ γοιμᾶσαι ξύπνησε, μὲ μένα ἀδιμετρήσου
Κεφαλλ.

ἀντιμηνῶ Ἀθῆν. κ. ἄ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ ρ. μηνῶ ἢ ἐκ τοῦ μεσν.
ἀντιμηνύω.

Ἐπανελημμένως μηνύω, παραγγέλλω πολλάκις: Ἄσμ.

Μοῦ μηνᾶ μ' ἀντιμηνᾶ | νὰ κάμουμε συμπεθεριά.

ἀντιμήσι τό, κοιν. ἀντιμήσ' Πόντ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀντιμήνσιον.

Ἦγιασμένη ὁθόνη τῆς ἀγίας τραπέζης ἔχουσα τὴν
παράστασιν τοῦ ἐνταφιασμοῦ τοῦ Σωτῆρος, ἡ ὁποία
ἀπλώνεται ἐπ' αὐτῆς, ὅταν πρόκειται νὰ τελεσθῇ ἡ θεία
λειτουργία.

ἀντιμίλημα τό, ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀντιμιλῶ.

Αὐθάδης ἀπάντησις, ἀντιλογία, ἀντίρρησης: Ἀκούονται
βλαστήμιες καὶ βρισιές τῶν ἀντρῶν ἔς τοὺς γυναῖκες τους καὶ
κάποτε ἀπότομα τ' ἀντιμιλήματα ἐκείνων. ΑΚαρχαβίτσ. Ζη-
τιᾶν. 131. Συνών. ἰδ. ἐν. λ. ἀντίκρισι.

ἀντιμιλιὰ ἢ, Ἀθῆν. ἀντιμιλία Κάμπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. μιλιὰ.

Ἀντιμιλίημα, ὁ ἰδ.: Ὁλο ἀντιμιλιὰ εἶναι (διαρκῶς
ἀντιλέγει) Ἀθῆν. || Ἄσμ.

Ἄν ἔχη καλαπηλογιὰν καὶ καλανατροφιάν

καὶ νὰ 'ναι κι ἀπακουτερή, νὰ μὴν ἔχ' ἀντιμιλιάν

Κάμπ.

ἀντιμιλῶ κοιν. ἀντιμιλάω Πελοπν. (Ἀρχαδ.) ἀδι-
μιλῶ πολλαχ. ἄντιμιλῶ Κῶς Μῆλ. Τῆλ.

Τὸ μεσν. ἀντιμιλῶ.

Ἀντιλέγω, ἐναντιολογῶ ἰδίᾳ ἐπὶ νεωτέρων ἢ κατω-
τέρων πρὸς πρεσβυτέρους ἢ ἀνωτέρους: Μὴν ἀντιμιλᾶς τοῦ
μεγαλύτερό σου. Ἀντιμιλᾶ τοῦ ἀφεντικοῦ του κοιν. Ἐγὼ
'ὰ σοῦ μιλῶ, ἐσὺ 'ὰ μοῦ 'ντιμιλᾶς, ἐγὼ 'ὰ θυμώσω ('ὰ = θὰ)
Τῆλ. Μοῦ 'ντιμιλεῖς; μὰ σὲ σκοτώνω πὸ τὸ ξύλο! Μῆλ.
Τὸ βάρησε ὁ ἀφέντης, γιὰ τὸ ἀντιμιλήσει, τοῦ ἔβγανε
γλῶσσα Μέγαρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Η στ. 16
(ἔκδ. JSchmitt) «κι ἂν ἦτον τόσα ἀπότολμος νὰ τοὺς
ἀντιμιλήσει, | εὐτὺς χάμω τὸν ἔρριπταν, πολλὰ τὸν τιμω-
ροῦσαν». Συνών. ἀντικρίνω Β 2, ἀντιλέγω 1, ἀντι-
λογῶ Α 1, ἀντιπατῶ 1 γ, ἀντιπιθεύω.

ἀντιμισοῦμαι ἀμάρτ. ἀντιμιδεῖσθαι Ρόδ. ἄντι-
δειοῦμαι Ρόδ. Ὁ ἀόρ. κατ' ἐνεργ. φωνήν.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀντιμισῶ.

Ἀνταγωνίζομαι, ἀνθαμιλλῶμαι: Ὁ ἕνας πετεινὸς ἀντι-
μιδεῖται μὲ τὸν ἄλλον. Καὶ τὰ δέντρα ἀκόμα ἀντιμιδεῖονται τὸ
ἕνα τ' ἄλλο ποῖο θὰ φτάξῃ πρὸ ψηλά. Ἐλα ν' ἀντιμιδήσουμε.

ἀντιμίταρα τά, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. μιτάρι.

Οἱ πρόσθετοι μίτοι τῶν μιταρίων πρὸς ἐξίσωσιν μὲ τὸ
πλάτος τοῦ στήμονος.

ἀντιμοίρι τό, ἀμάρτ. ἀδιμοίρι Κεφαλλ.

Πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀντίμοιρος. Πβ. καὶ
ἀντιμοιρία.

Ἡ τὴν ἐνάτην ἡμέραν τελουμένη ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς
τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου: Ὡς τοῖς 23 τοῦ Αὐγούστου
γεορτάζουμε τὸ ἀδιμοίρι.

ἀντιμόνιο τό, λόγ. σύνηθ. ἀντιμόνι λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ λογ. οὐσ. ἀντιμόνιον.

Τὸ ἀμέταλλον στοιχεῖον τῆς χυμείας ἀντιμόνιον (anti-
monium, stibium), συστατικὸν τοῦ μείγματος, ἐξ οὗ κατα-
σκευάζονται τὰ τυπογραφικὰ στοιχεῖα: Μὲ τάραξε - μ' ἔφαγε
τὸ ἀντιμόνιο. Αὐτὸς εἶναι κίτρινος ἀπὸ τὸ ἀντιμόνιο. Τυπο-
γράφος ἦτανε κι ἀρρώστησε, γιὰ τὸν πείραξε τὸ ἀντιμόνιο.

ἀντιμούτσουνος ὁ, σύνηθ. ἀδιμούτσουνος Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. μούτσουνο.

Ἀντιπρόσωπος, ἐπίτροπος, πληρεξούσιος, συνήθως πε-
παισμένως σύνηθ.: Ἐν ἡμῶρειεν νὰ πάη τὸ' ἔβαλεν ἀντι-
μούτσουνο Κύπρ. || Ποιήμ.

Ἀντιμούτσουνος ἐπῆγα μὲ τοὺς ἄλλους ἔς τὸ Κρεμλίον

ΓΣουρῆ Ρωμ. ἀριθμ. 9

Εἶδες τὸν ἀντιμούτσουνο ποῦ ἔστειλεν ὁ Σάχης

αὐτόθ. ἀριθμ. 223

Τδεῖνους π' ἀγιάσασιν ποῦ τὴν πείναν

οἱ ἀντιμούτσουνοι τοῦ Γριστοῦ

ἐνοιτῶνάζουν γρόνον ἢ μῆναν

τῶν σὰν ἐντῆζῃσιν τοὺς βαστοῦν

ΠΛιασίδ. Τὰ φκιόρ. τῆς καρκ. 76.

ἀντίμοχλος ὁ, ἀμάρτ. ἀδιμόχλος Θήρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. μοχλός.

Εἶδος μοχλοῦ δι' οὗ ἀνασύρεται δίκτυον καλαθοειδές.

ἀντίμοχος ὁ, ἴος

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. *μόχος.

Ἡ μετὰ τὸ λυκαυγὲς βολὴ τῶν δικτύων, ἥτοι ἡ δευτέρα
βολὴ κατὰ τὴν πρωίαν μετὰ τὸν ὄρθρον.

ἀντίμπουκκο τό, Σίφν. ἀντιβούτθι Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. μπουκκα.

1) Ἡ παρεῖα τοῦ προσώπου Κύπρ.: Ἄσμ.

Βάλλει τὸν ἥλιον πρόσωπον, φεγγάριν ἀντιβούτθα.

2) Τὸ πλάγιον στόμιον τῆς καμίνου τῶν ἀγγειοπλαστῶν
παρὰ τὸ κύριον, διὰ τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ προπαρασκευα-
στικὴ πύρρωσις Σίφν.

ἀντιναύαρχος ὁ, λόγ. κοιν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. ναύαρχος.

Ἀνώτατος ἀξιωματικὸς τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ,
ὁ ἀμέσως κατώτερος τοῦ ναυάρχου, ὁ οἰονεὶ ἀντικαθιστῶν
τὸν ναύαρχον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

ἀντινόμι τό, Πελοπν. (Τριφυλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. νομός.

1) Στενὴ δίοδος ὑψηλότερα πῶς τοῦ ἄλλου ἐδάφους
χωρίζουσα τὰς σταφιδαμπέλους εἰς μεγαλύτερα τμήματα.

2) Ὁχθος μικροῦ ὕψους.

ἀντινοῦς ὁ, Σίφν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. νοῦς.

Νοῦς ἰσχυρός, διανόησις βαθεῖα: Παιδί μου, πρέπει
νὰ 'χῃς ἀντινοῦ γιὰ νὰ πετύχῃς.

ἀντίνυφη ἢ, Ἴων. (Κρήν.) Χίος (Καστρ. κ. ἄ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. νύφη.

Ἡ παρὰ τὴν νύμφην ἰσταμένη νεᾶνις ἐν καιρῷ τοῦ
γάμου, παρὰνυμφος ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Ἀντίαμπος βασιλικὸς τῷ ἀντίνυχτῃ καθρέφτης
Καστρ. Πβ. ἀντίγαμπος.

ἀντίνυχτα ἐπίρρ. ἥπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. νύχτα.

Τὴν προηγουμένην νύκτα ἡμέρας τινός: Ἀντίνυχτα
τοῦ Λαζάρου γίνετο σεισμός. Ἐγὼ γεννήθηκα ἀντίνυχτα τοῦ
Βαγγελισμοῦ.

ἀντιξομπλιάζω (Βύρων 2, 437).

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ ρ. ξομπλιάζω.

Ἐπὶ ὑφάντου, κεντῶ, ἐνυφαίνω: Ἄσμι.

Ξέρω καὶ φαίνομαι καμονχᾶ καὶ φαίνομαι μεχλιμπίδια
καὶ ἀντιξομπλιάζω τὸν ἀστὸ καὶ φτειάνω τὸν πετρίτη.

ἀντιξομπλο τό, ἀμάρτ. ἀδίξομπλο Μέγαρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. ξόμπλι.

1) Ἀντίγραφον τοῦ ξομπλιοῦ, τοῦ ποικίλματος.

2) Μεταφ. ἀντίτυπον, πανομοιότυπον: Ὁ γιὸς εἶναι
ἀδίξομπλο τοῦ πατέρα. Πβ. ἀντιμάννα, ἀντιπατέρας,
ἀντίσκασις.

ἀντίξονο τό, Κίμωλ. Χίος ἀδίξονο Θήρ. Κύθν. Νάξ.
(Φιλότ.) Σέριφ. Τήν. ἀδίξονο Μύκ. ἀδίξονον Μακεδ.
(Χαλκιδ.).

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. ἀξόνι, παρ' ὃ καὶ
ῥόνι.

Τὸ παχὺ ξύλον ἢ τὰ ξύλα ἐπὶ τῶν ὁποίων στηριζό-
μενος στρέφεται ὁ ὀριζόντιος ἄξων τοῦ ἀνεμομύλου.

ἀντίξυλο τό, Πελοπν. (Λακων.) ἀδίξυλο Κεφαλλ.
Κρήτ. (Βιάνν.).

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. ξύλο.

1) Ξυλοκόπημα ἰσχυρόν, μαστίγωσης, συνήθως μετὰ
τῆς λ. ξύλο Πελοπν. (Λακων.): Ἐφαγε ξύλο καὶ ἀντίξυλο.
Τῷδωσε ξύλο καὶ ἀντίξυλο. 2) Ἡ ἐκ κτυπήματος προερχο-
μένη ἀνάκλασις, οἶον λίθου, σφαίρας κττ. Κεφαλλ. 3)
Μεταφ. ἐμπόδιον, κώλυμα Κρήτ. (Βιάνν.): Βάνει ἀδίξυλο
καὶ δὲ μὲ φίνει ν' ἀγοράσῃ τὸ περβόλι.

ἀντιξυλῶ ἀμάρτ. ἀδιξυλάω Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀντίξυλο.

Ἀνακλῶ κατ' ἀκολουθίαν κτυπήματος: Ἡ δάλλα τοῦ
κανονιοῦ ἀδιξυλάει (βάλλει ἐπὶ στερεοῦ καὶ ἀνακλᾷ).

ἀντίο ἐπιφών. κοιν. ἀδίο Θήρ. Πάρ. κ. ἀ. ἀδίον
Λέσβ. κ. ἀ. ἀτίο Κύπρ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. ἢ Ἑνετ. *adio*. Λιὰ τὸν τύπ. ἀτίο ἰδ.
ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 46.

Ἐπιφώνημα χαιρετισμοῦ κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ἰδίᾳ
ὑπὸ τοῦ ἀναχωροῦντος καὶ ὡς ἀπάντησις ὑπὸ τοῦ προ-
πέμποντος: Ἀντίο σας καὶ καλὴς ἀντάμωσες. — Ἀντίο, ὡς τὸ
καλό. Ἀντίο καὶ ὁ Θεὸς μαζί σας κοιν. || Φρ. εἰρων.: Ἀντίο
μυαλὰ (ἐπὶ τοῦ μωρολογοῦντος) πολλαχ. Ἀντίο τσερβέλλο
(συνών. τῇ προηγουμένη) Παξ. Ἀντίο μαστέλλο (ἐκ τῆς
πλήρους Ἰταλ. φρ. *adio mastello con tutti i piatti*,
ἐπὶ ἀνεπανορθώτου καταστροφῆς) Ζάκ. Προπ. (Κύζ.) Ἀδίο
τοὺς μαστόρους (ἐπὶ ἀτελείς καταστάσεως) Πάρ. Ἀντίο
Γλαρέτσα (ἐπὶ πράγματος ἐκλιπόντος κττ. Γλαρέτσα = Κυλ-
λήνη) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Πάτρ. κ. ἀ.)
Ἀντίο Κλαρέτσα, πρίμα Κατάκολο (ἀφήσαμεν τὴν Κυλλήνην
καὶ πλέομεν πρὸς τὸ Κατάκολον. Συνών. τῇ προηγου-
μένη) Λευκ.

ἀντιπάθεια ἡ, λόγ. κοιν.

Τὸ μεταγν. οὐσ. ἀντιπάθεια.

Ἀποστροφή, ἀπέχθεια: Μοῦ χεὶ μὴν ἀντιπάθεια ἀδι-
καιολόγητη. Ἀντίθ. συμπάθεια.

ἀντιπαθητικὸς ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀντιπαθῶ ὡς καὶ πονῶ - πονετικός,
συμπονῶ - συμπονετικός κττ.

Ὁ κινῶν τὴν ἀντιπάθειαν, τὴν ἀπέχθειαν, τὴν ἀπο-
στροφήν, ἀντιπαθής: Ἀντιπαθητικὸς ἄνθρωπος, δὲν ἔχει
οὔτε ἓνα φίλο. Ἀντίθ. συμπαθητικός.

ἀντιπαθῶ λόγ. κοιν. ἀντιπαθῶ Παξ. κ. ἀ.

Τὸ μεταγν. ἀντιπαθῶ.

Ἐχω ἀντιπάθειαν, αἰσθάνομαι ἀποστροφήν πρὸς τινα:
Αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο τὸν ἀντιπαθῶ. Αὐτὸς ἀντιπαθεῖ ὅλον τὸν
κόσμο. Ἀντίθ. συμπαθῶ.

ἀντιπαίδιος ὁ, ἀμάρτ. ἀντιπαίδιος Κύπρ. (Πάφ. κ. ἀ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. παίδιος.

Νεανίας εὐρωστός, μεγαλόσωμος: Ἄσμι.

Ἡμῶν παίδιος τῷ ἀντιπαίδιος

τῷ ἔγλεπα βούδχα τοῦ τῶνροῦ μου

(ἐξ ἐπιδ. ἔγλεπα = ἐφύλαττον) Πάφ.

ἀντιπαλεύω Παξ. — ΔΣολωμ. 4 ΑΜαρτζώκ. Γούμε-
νος 10 ἀντιπαλεύω Κύπρ. Μέσ. ἀν' παλεύουμι Στερελλ.
(Αἰτωλ.).

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ ρ. παλεύω.

1) Παλαίω, ἀγωνίζομαι, ἀνταγωνίζομαι ἐνθ' ἄν.: Ἀντι-
πάλεψε μὲ τόσα θεοῖα καὶ τὰ βγαλε πέρα Παξ. || Ποιήμ.

Ναί, ἀλλὰ τώρα ἀντιπαλεύει | κάθε τέκνο σου μὲ ὕμνῃ,
ποῦ ἀκατάπανστα γυρεύει | ἢ τὴ νίκη ἢ τὴ θανή

ΔΣολωμ. ἐνθ' ἄν.

Βαθεῖα ναι ἢ νύχτα | καὶ τὰ στοιχεῖα

ἀντιπαλεύουν μ' ἄγρια μανία

ΑΜαρτζώκ. ἐνθ' ἄν. β) Παλαίων καταβάλλω, ὑπερ-
νικῶ Παξ. Ἀντιπαλεύει τὴ φτώχεια μὲ τὴ δουλειά του. 2)
Μέσ. διαγωνίζομαι, ἀνταγωνίζομαι πρὸς τινα Στερελλ.
(Αἰτωλ.): Αὐτοὶ ἀν' παλεύονται, οὐ ἔνας π' λάει λ' γώτιρον
ἀπ' τὸν ἄλλον. Ἀν' παλέυκαμ, ἀλλὰ σ' ἔβαλα κατ' (ἀν' πα-
λέυκαμ = ἀντιπαλευτήκαμε).

ἀντιπάλη ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀντιπάλη Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀντιπαλέω ὑποχωρητικῶς.

Κατὰ διάθεσιν ἀντιπάλου, ἐχθρικῶς.

ἀντιπαλιάζω Κύπρ. (Γερμασ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντίπαλος.

1) Παλαίω, ἀγωνίζομαι κατὰ τινος ἰσχυρῶς, ἐρίζω:
Ἐν ἡξέρω εἶντα τοῦ καμαν, ἔφνα τῷ ἀφηκά τους ν' ἀντι-
παλιάζον ἢ ν' ἀντιπαλιάζονται Γερμασ. 2) Ἐναντιοῦμαι,
ἀντιτείνω Κύπρ.: Μὲν ἀντιπαλιάζης πολλά.

ἀντίπαλος ἐπίθ. λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Σάντ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀντίπαλος.

Ἀντίπαλος, ἀνταγωνιστής, ἐχθρός: Ἡτουνε οἱ βασι-
λεῖδες ἀντίπαλοι ποῦ πολεμοῦνε ὁ ἓνας τὸν ἄλλον κοιν.

ἀντιπανήγυρο τό, ἀμάρτ. ἀντιπανήγυρο Χίος

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. πανηγύρι.

Ἡ ἐπιούσα τοῦ πανηγυριοῦ.

ἀντίπαννο τό, ἀμάρτ. ἀδίπαννο Βιθυν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. παννί.

Μέρος τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ εἰς τὸ ὁποῖον ἀποτίθεται
τὸ ἐκάστοτε ὑφαινόμενο (ἐπὶ εἰδικῷ ἱστοῦ εἰς τὸν ὁποῖον
τὸ ὑφαινόμενο δὲν τυλίσσεται ἐπὶ τοῦ ἀντίου).

ἀντιπαντρεύω ἀμάρτ. Μέσ. ἀντιπαντρεύομαι Κάρπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ ρ. παντρεύω.

Ἐρχομαι εἰς δεύτερον γάμον: Ἐπόθανεν ἡ πρώτη του
ὑναῖκα τὸ ἀντιπαντρεύτηκε. || Ἄσμι.

